

בית כנסת קיריות גלילות

נוסד 1975 רז"ז האזנים ויג"ר 5 ראשלי"צ

כולל רב פעלים "בן איש חי"

בראשות הרח"ג חנן קבלן שליט"א
יוצא לאור ע"י אברכי הכולל הי"ו

מפטירין: "ותאמר ציון"

בכ"ח אב (יום ו') התרת נדרים (שניה)

שבת שלום

נא לשמור על קדושת הגליון!

עֵקֶב

הדלקת נרות: 19:05

מוצאי שבת: 20:02

מוצאי שבת ר"ת: 20:37

'ואתה קדוש יושב תהילות ישראל'

שמע הרב ואמר לו: האם אתה יודע שיש מצווה וחובה גמורה מן התורה להתפלל ולזעוק לה' על צרה שלא תבוא? האם יש יום שאין לנו בעיה, האם אין יום שעלינו לדאוג ולחשוב על כל כך הרבה פרטים המקיפים את חיינו שנדע לכלכל את צעדנו בתבונה, שנזכה להצלחה לסיוע ממרום לישועה לבריאות לפרנסה לכוחות נפש לביטחון ולשלוות נפש, להתמודדות מול אויבים ושונאים פרטיים לכל אדם וכללים לכל העם, כל יום אנו זקוקים לגאולה פרטית וכללית כל יום נראה כמלחמה וכיום קרבות ארוך.

האם ידעת שלכן יש לנו מצווה להתפלל שלוש פעמים ביום? כי אנחנו כל כך חיים את הצרות והבעיות ושקועים עמוק בתוך הבוץ עד שאנחנו לא מרגישים את הצרות הרי נולדנו לתוכם אנחנו שוחים בהם בכל רגע ומוקפים בבעיות מכל עבר עד שהיינו צריכים להתפלל כל רגע וכמאמר רבותינו ולוואי ויתפלל אדם כל היום כולו על כל צעד ושעל לבקש עזרה וברכה רק שכל כך התרגלנו לצרות שהם נראות לנו חלק מאיתנו חלק מהווייתנו,

לכן חייבים להתעורר לפחות ג' פעמים ביום ולהוציא את הראש מחוץ למים ולזכור שבעצם אנחנו בכלל אמורים לנשום שבעצם אנחנו לא אמורים לטבוע כך,

וכך מבאר ספר החינוך כי מלבד מה שהודיענו הקדוש ברוך הוא שהוא שומע קול תפילה ומאזין אל שוועת עמו ישראל ברחמים וישיגו מבוקשם ממנו ויפנה אל תפילתם מלבד כל זה חייבנו בזה חיוב גמור לפנות ולהתפלל אליו לבלבל לו במוח והוא מה שנאמר בפרשתנו לעבדו בכל לבבכם, איזוהי עבודה שבלב זוהי תפילה אם כן הרי שהקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו מבקש ממך להתפלל ואתה קדוש יושב תהילות ישראל יושב ומצפה לתפלתם של ישראל אז הוא רק מחכה לך רוץ להתפלל! (הרה"ג ניר אריאל שליט"א) (על פי ה' סטפן בארס)

שבת שלום!

שאלתם את עצמכם פעם מה זה יושב תהילות ישראל? נענה בסיפור:

אדם אחד שבא אל הרב בקשה בפיו: "הרב אני חולה מאוד, אנא התפלל עלי לבריאות ורפואה שלמה", ענה לו הרב: ודאי שאשתדל להתפלל עליך אבל אמרו רבותינו שתפילת חולה על עצמו עדיפה מתפילת אחרים ויותר קרובה להתקבל,

אמר לו האיש: אני לא יכול להתפלל על עצמי, אנא הרב בבקשה עזור לי והתפלל עלי כי אני לא יכול להתפלל בכלל, ענה לו הרב לא צריך לדעת להתפלל בקש בשפה שלך. ענה לו היהודי אני יודע אבל אסור לי להתפלל לא התפללתי כבר חמש עשרה שנה,

אסור לך? התפלא הרב? מאיפה האיסור הזה חמש עשרה שנה בלי תפילה איך אפשר לנשום, עזוב הרב, אסור לי להתפלל על עצמי ענה האיש בבכי.

אמר לו הרב: ספר לי מה קרה? למה אסור ליהודי להתפלל על עצמו? יש לי הסכם ואני לא יכול להפרו, אני לא יכול להתפלל יותר, בבקשה הרב תתפלל עלי שאבריא ואחיה חיים ארוכים.

איזה הסכם יש לך? שאל שוב הרב בפליאה, והאיש ענה: לפני חמש עשרה שנה הילדה שלי נפגעה בתאונה ומצבה היה אנוש, והרופאים אמרו שאין סיכוי הם הכניסו אותנו להיפרד ממנה אני לא נכנסתי רצתי לבית הכנסת ופתחתי את ההיכל ובכיתי לבורא עולם אמרתי לו שהילדה שלי היא הדבר הכי יקר לי בחיים ואני מתחנן בפניו שיחזיר לי אותה וזו הבקשה היחידה שלי בעולם ואני מבטיח אלוהי ואבי, אנא רפא את הילדה שלי ואני מבטיח לך כי זאת הבקשה האחרונה שלי, אנא החזר לי אותה בריאה ושלמה ופורחת, ואני לא אבקש ממך כלום יותר, לא אפנה אליך יותר עם בקשות לא אבלבל לך את הראש עם תפילות, אין לי שום דבר בעולם חוץ ממנה, חשתי כי תפילתי התקבלה, חזרתי לבית החולים, כעת אני לא יכול להתפלל הבטחתי, ואני חייב לקיים!

"והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה": אין 'והיה' אלא לשון שמחה, ומפרש רבינו האור החיים הקדוש, שהתנאי להשיג ולשמוע את התורה, זה רק על ידי לימוד בשמחה. וזה הפירוש 'והיה' המרמז על שמחה, 'עקב תשמעון' - רק באופן זה תשיגו לשמוע ולהבין את התורה הקדושה. מוסיף רבינו הקדוש ומחדש, שהטעם שאבל אסור לו ללמוד בימי אבלות, וכן בתשעה באב - כי אי אפשר להיות בשמחה, ובלי שמחה אסור ללמוד תורה.

מצד שני, סוגלת לימוד התורה וקיום המצוות להביא את האדם לידי שמחה, וזה חלק מהשכר של המצווה שהאדם נהיה בשמחה, ומקיים מצוה בכך, כי מצווה גדולה להיות בשמחה תמיד. ובזה מסביר רבינו הקדוש את דברי המשנה במסכת אבות 'שכר מצוה - מצוה', שהשכר של המצוה היא, שהאדם בא לידי שמחה שהיא מצווה. **"למען הודיעך כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם":** המגיד מדובנא זי"ע הסביר את משמעות פסוק זה בדרכו ע"פ משל נחמד:

עני הגיע לכפר אחד, שבו התגוררו שתי משפחות יהודיות זו מול זו. האחת, משפחתו של יהודי יקר, מכניס אורחים ובעל חסד, והשנייה, משפחתו של קמצן, רע לב ורע עין. איתרע מזלו של העני, והוא פנה אל ביתו של הקמצן הרע. הוא פנה אל בעל הבית וביקש לאכול דבר מה. כששמע בעל הבית הקמצן את מבוקשו של אותו הלך עני, ענהו בתמימה: לאכול? בועית אפך תאכל לחם! הוא הוציא אל החצר והראה לו על ערמת גזעים. "אם תחטוב את העצים האלו להסקה, תקבל אוכל לשובע!"

לא הייתה לעני ברירה. הוא עבד בפרך, ולפנות ערב סיים את מלאכתו. משהתייצב לפני בעל הבית, יצא עמו אל החצר, סקר את המלאכה ואמר לעני בשביעות רצון: טוב ויפה. הארוחה מחכה לך בבית ממול!...

הודה לו העני מקרב לבו, והלך לבית שמנגד. שם קיבלוהו בסבר פנים יפות, וערכו לפניו שלחן גדוש מטעמים. משאכל ושבע, הציגו לפניו את מיטתו והוא פנה ללון. בבוקר השכים והלך לדרכו. לימים, ישב בחברת חבריו והם שוחחו - כדרכם של קבצנים הנועדים יחדיו - על נדודיהם ועל קורותיהם.

פתח העני וסיפר על המקרה שקרהו בכפר פלוני. בעל הבית העבידו בפרך, אבל לאחר מכן גמל לו בארוחה הגונה והציע לו מקום לינה. תמחו הקבצנים איש אל רעהו: "לא ייתכן", אמרו, "מתגוררות שם שתי משפחות, אצל האחת יעבדון בפרך ולא יתנו לך פת קבר, והשנייה מכניסת אורחים ללא כל גמול!"

אבל בדידי הוה עובדא - התעקש העני. חטבתי עצים בחצר הבית, והסעודה הוכנה לי בבית ממול! צחקו הכל וקראו: האח, נפלת בפח! געת בחינם וכל עמלך היה לריק - אילו היית פונה בתחילה לבית השני, היו מגישים לך אותה ארוחה, ובחינם, בלא כל טורח!

סיים המגיד מדובנא זי"ע את משלו ואמר: כך גם לפעמים אנו מתנהגים, אנו עמלים ועובדים ללא הרף, ומבזבזים הרבה כח ועמל בשביל להשיג עוד משהו ועוד משהו, אבל בסוף מראים לנו כי הפרנסה נמצאת למעלה, משמים פותחים בפנינו פתח של הצלה שכלל לא חשבנו עליו, ואילו היינו פונים בתחילה מיד לאותו מקום, מלמעלה, כבר מזמן היינו נושעים, ובחינם בלא כל טורח!...

"ולמדתם אתם את בניכם": יש לדקדק, שלכאורה תיבת **"אתם"** מיותרת, כי הרי ברור שהכוונה שנלמד את בנינו את מצוות התורה. אפשר לרמוז, דתיבת **"אתם"** כתובה בלא וא"ו, ואפשר לקרוא **"אתם"**, ויהיה הפירוש, שכאשר אתם בעצמכם תלמדו לקיים את המצוות יעשו ממילא גם בניכם כמוכם, ויחשב לכם כאילו שאתם לימדתם את בניכם. (הרה"ק מהר"י מבבלא זצוק"ל)

"ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלוך": חמי הרה"ק רבי נחמיה ז"ל כשחלה פעם ואסרו עליו הרופאים לאכול פת במשך ימות השבוע, אמר, שעל מה שאסרו עליו לאכול לחם יכול לוותר, אולם על זה שלא יוכל לברך ברכת המזון כל השבוע, על זה אינו יכול לוותר. (לב שמחה)

"והיה עקב תשמעון": הרה"ק מקאברין זי"ע אמר: עק"ב ראשי תיבות - א'ות ב'רית ק'ודש. שאל אותו אחד, והא כתיב עק"ב עם עין ולא עם אלף? ענה הרה"ק: בוודאי, אם שומרים על העין מגיעים ל- ב'רית ק'ודש.

"ואשב בהר ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי": צריך להבין אם משה היה זקוק בהיותו בשמים לאכילה ולשתיה, אם כן כיצד חי ארבעים יום בלא לחם ומים. הרי אי אפשר לחיות בדרך הטבע יותר משבעה ימים ללא אכילה ושתיה, אלא ודאי חי בדרך נס, אם כך מה משה רבינו משתבח בזה שחי ארבעים יום ללא אכילה ושתיה, הרי זה היה על ידי נס? ובדרך נס אפשר אף יותר מאלף שנים ללא אכילה?

אלא מתרצים שמשה רבינו היה בצער מאחר והיה זקוק לאכילה ושתיה כמו אדם רגיל, וכך עסק בתורה, ובדרך נס חי כך ארבעים ימים ללא אכילה. אך עדיין צריך ביאור אם כבר חי בדרך נס 40 ימים בלא אכילה ושתיה, מדוע נתנו לו לחיות בצער, ולא נעשה לו נס שלא יחוש כלל בצורך לאכילה ושתיה כמו המלאכים?

אלא ללמדנו "כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן ובתורה אתה עמל", דרכה של תורה והצלחתה, על ידי מיעוט תענוגים בעולם הזה, ומתוך צער זוכים לקנות חיי תורה.

"ואמרת בלבבך כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה": אחד מטעמיה של נטילת ידיים שחרית, כי הטומאה השורה על האדם בעת השינה ומסתלקת בעת שמתעורר, מוצאת לה תפיסה ואחיזה בידיים, ועל כן יש חיוב לנטלן, להעביר הטומאה. ומדוע התייחדו הידיים משאר אברי הגוף. כיון שהאדם טועה לומר "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה".

את הצלחותיו בעולם הזה, נוטה הוא לייחס לידי. ואין לך טומאה גדולה מאשר להאמין בכח עצמו, ההיפך מחיוב האמונה ב"אין עוד מלבדו". לכן דוקא בידיים, יותר מכל אברי האדם, נתפסת ונאחזת הטומאה. (מליץ יושר)

"והיה עקב תשמעון": אדמו"ר בעל "צמח צדק" בהיותו ילד קטן, ורק התחיל ללמוד חומש אצל המלמד שלו, בחן אותו סבו, הרב בעל ה"תניא". ושאל אותו: מה פירוש הפסוק "עקב אשר שמע אברהם בקולי"?

ענה הילד: אברהם אבינו שמע את ציווי ה' אפילו בעקבו. נהנה הרב מתשובת הילד ואמר: זהו שאמר הכתוב: "והיה עקב תשמעון". שאפילו העקב צריך לשמוע את המצוה ולעשותה!

"ולמדתם אתם את בניכם לדבר בם": בלימוד התורה יש כידוע שני חלקים: ידיעת התורה, ועצם לימוד התורה. פעם בא יהודי לפני החפץ חיים זצ"ל, בנו לומד בישיבת ראדן, ולפי מושגי האב כבר למד דיו. בא האב לבקש רשות מהחפץ חיים ולקבל ברכה ליטול את בנו שיעזור לו במסחרו.

"למה תפסיקו מללמוד" שאל החפץ חיים, "מה אומר לכם רבי", ענה האב, "ככל שאני רואה 'רבי' עקיבא איגר' שני כבר לא יצא ממנו. אז לפחות שיעזור לי בפרנסה".

"במה אתה עוסק?" התעניין החפץ חיים, "ירקן בשוק", ענה, "והעבודה קשה". "תמהני עליך", אמר החפץ חיים, "למה לך לעבוד כה קשה. הרי 'רוטשילד' שני כבר לא יצא ממך, אז למה לך לעבוד... מה הפירוש", הודעק האב, "צריך לעבוד כדי לחיות!" והחפץ חיים נענה כנגדו לאישור: "אכן, צריך גם ללמוד כדי לחיות". (והגדת)

"והסיר ה' מומך כל חולי... ונתנם בכל שונאיו": אמרו עליו על רבי חנינא בן דוסא שהיה מתפלל על החולים ואומר: זה חי וזה מת. אמרו לו מנין אתה יודע. אמר להם: אם שגורה תפילתי בפי, יודע אני שהוא מקובל. ואם לאו, יודע אני שהוא מטורף. (ברכות לה).

הקשה בספר "מרגניתא דרבי מאיר": בשלמא כשאמר רבי חנינא "זה חי", הרי שבישר בשורה טובה, אולם מדוע כאשר תפילתו לא הייתה שגורה בפיו, אמר להם "זה מת". הרי מוטב היה לו היה מניח להם להבין לבד שהתפילה לא נענתה.

אלא ביאורם של דברים כך הוא: למדנו ש"תשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה". מדוע נאמר מעבירין ולא מבטלין? משום שיש פעמים שבהן לא ניתן לבטל את הגזירה, אבל גם במקרים כאלו שייך לפעול ולהעביר את הגזירה מבין ישראל לנכרי.

זהו שאמר רבי חנינא כשלא הצליח לבטל את הגזירה משום שתפילתו לא הייתה שגורה בפיו, הרי שפעל ישועה בצורה אחרת, שהעביר את הגזירה מעליו אל ראשו של גוי כלשהו. כעת מדויקת הלשון "זה", היהודי, "חי", "זה", הגוי, "מות"... (במחשבה תחילה)

"ולעבדו בכל לבבכם": אדם אחד הגיע כאורח לאמריקה,

בשדה התעופה חיפש מונית לנסוע עמה ליעדו, והנה הגיעה מונית עם נהג שחום עור, לשאלתו על מחיר הנסיעה השיב הנהג במחיר מפולפל, מה שהביא אותו להתמקח אותו, לאחר דין ודברים הסכים הנהג על המחיר, אלא שלפתע בעודו מתכנן להכניס את מונוודותיו למונית, פתח הנהג בנסיעה מהירה ועזב את המקום, כשהוא מותיר את האורח משתהה ומשתומם מה קרה, הלא סיכמנו כבר על מחיר?, בליט ברירה החליט לנסות לעצור מונית אחרת, אלא שקודם רצה לבדוק מה עם מונוודותיו, ומה רבה היתה תדהמתו כשראה שהם אינם, נבון ומבולבל הסתובב מיודעו במקום, בלי להבין מה קורה פה, עד שניגש אליו יהודי נכבד, שראה לפניו אדם נבון ודאוג, כשמיודעו שח לו כל המעשה שקרה, חיך בצער אותו יהודי ואמר לו דע לך שככה זה פה, ישנם נהגי מוניות נוכלים שיחד מתכננים שנהג אחד יתמקח על המחיר, ונהג אחר עומד מאחוריו ומעלה על מכונתו את המונוודות ובורחים מהמקום עם השלל...

למד מזה ר' ראובן קרלינשטיין זצ"ל מוסר השכל: למשל אדם עומד להתפלל או לברך ברכת המזון ואז היצר הרע מבלבל אותו עם איזה סיפור או ידיעה והוא מתחיל להרהר עליה ובסוף הברכה והתפילה מוצא את עצמו שכבר גמר לברך ולהתפלל, אבל בלי לחשוב ולכוון מילה אחת מכל התפלה או ברכת המזון, ומה מוטל על האדם? להיות ערוני ולדעת לפני מה הוא עומד אם להתפלל אם לברך, ולכוון דעתו למה שהוא עושה וכך יצליח לשמור על דעה צלולה וכונה רצויה.

"ועתה ישראל מה ה' שואל מעמך": אומר ה' חפץ חיים"

זצ"ל: כשילד בבית רוצה לעשות נחת רוח להוריו, הוא עוזר מה שצריך וכשגומר מגיע לאימו שוב ושואל: אמא ומה עכשיו? ומה עוד את רוצה שאעשה? על כל יהודי לחשוב ולשאול את עצמו בכל עת: ומה עכשיו? מה כעת ה' רוצה ממני? כי אין זמן במשך החיים שאין לאדם תפקידים למלא, רק לאחר מותו פוסקים ממנו התפקידים. ודבר זה נרמז בדברי הפסוק ועתה ישראל מה ה' דורש ממך על האדם לחשוב תמיד, ומה עכשיו רוצה ממני ה'.

"ואכלת ושבעת וברכת": סגולה בדוקה לפרנסה: כתב בספר

החינוך: 'כך מקובל אני מרבתי ישמרם ה' שכל הזהיר בברכת המזון, מונוותיו מצויים לו בכבוד כל ימיו' עכ"ל. כמה טרחות, וכמה שעות על גבי שעות, וכמה כאב לב ומוח יגעים כולם להשיג את פרנסתם ועדיין לא הגיעו לכדי סיפוקם, וכאן ישנה הבטחה ברורה ל"פרנסה מצויה בכבוד כל ימיו"!!!

ומהו ההבדל בין ברכה של "ברכת המזון" בכוונה, לברכה ללא כוונה, לכל היותר שתיים שלש דקות ובכל זאת הקושי גדול, אבל משתלם. סיפר פליט מהשואה שהיה בתקופה ההיא נער צעיר והקפיד כל חייו על ברכת המזון בכוונה רצויה, ובהגיע תורו בתחילת המלחמה להישלח אם לחיים ואם למוות, עלה בדעתו להציע עצמו כטבח מומוחה, וכך נלקח לשרת במטבח במפקדה של הצבא הגרמני באחד המקומות, וכך היתה לו פרנסתו מצויה.

יום אחד נכנס המפקד וראה את הנער היהודי הלז שמראהו טוב ומאד התמלא חמימה, והתחיל לצעוק עליו, אתה אוכל פה ונהנה, ותכף צויה עליו ללכת לחפור בקרקע טרשים בור רחב ועמוק וכשיגמור את המלאכה יוכל לחזור לשרת במטבח, וכך מצא את עצמו הנער בודד ביער שממה על יד המקום אותו אמור לחפור, בלי כלים מתאימים מחוסר אוכל ושתייה,

בכה והתפלל לה' שיזמין לו גם כאן בזכות הברכה את מזונו, לפתע עברה במקום קבוצת חיילים גרמנים בתוך משאית וכשראו את הנער היהודי, מתוך שנאה וזעם התחילו תוך כדי קריאת קללות להמטיר עליו מיני ירקות כמלפפונים קישואים וכו' שהיו ברשותם לרוב, כשהלכו מצא עצמו הנער היהודי מוקף בערימת "ירקות", מצרך נדיר ויקר בימים טרופים אלו, והודה לה' שלא עזב חסדו מעמו גם בגיא צלמוות זה, ועדיין לא ידע מה יעשה עם ציווי המפקד לחפור קרקע קשה זו,

והנה לא עבר זמן ארוך ומשאית עם קבוצת גויים פולניים בדרכה לגירוש, עברה במקום, ובראותם את הנער והאוצר שברשותו שלל ירקות, התחננו אליו שיתן להם מאותם ירקות להחיות נפשם. ניצל הנער את בקשתם וסיכם עמהם שאם יחפרו את המקום שסימן להם יקבלו כולם את כל אותם ירקות, כמובן הם קפצו על המציאה ותוך זמן קצר חפרו בור ענק לשביעות רצונם, וקיבלו את שלל הירקות לידיהם, ואז הלך הנער הצעיר למפקד וסיפר לו שסיים את חפירת הבור שנתבקש. המפקד לא האמין עד שראה בעיניו והתפעל מכוחו של הנער הצעיר והורה לו לחזור לשרת במטבח, וכך עד סוף ימי השואה היתה פרנסתו מצויה לו בכבוד.

"ולמדתם אותם את בניכם לדבר בם בשבתך

בביתך ובלכתך בדרך ובשכנך ובקומך": מדוע פתח הכתוב בלשון רבים "ולמדתם" וסיים בלשון יחיד "בשבתך בביתך"? אלא באה התורה לרמוז וללמד שחינוך הבנים תחילתו ויסודו הוא בחינוך עצמו. אימתי "ולמדתם אותם את בניכם" אימתי יצליח האב בחינוך הבנים רק אם האב עצמו יהווה דוגמה ומופת לבנו - ויקיים "ודברת בם" "בשבתך... ובלכתך..."

כתב רש"י: משעה שהבן הקטן יודע לדבר על אביו ללמדו לומר את הפסוק "תורה צוה לנו משה" כדי שתכף כשמתחיל לגדול יתרגל שזה העסק שלו בחיים, ומי שלא עושה כן אומרים חז"ל הרי הוא כאילו קוברו!! מילים מצמררות, אבל את האמת חייבים לדעת, ילד שלא יודע מה זה יהודי, ומה התורה של עם ישראל, ומה הן המצוות של עם ישראל, במה הוא יהודי? ועל מי מוטל לעשות אותו יהודי? על אבא ואמא שלו! ממתני? מגיל קטן, כך יש סיכוי שיגדל ויהיה יהודי אמיתי.

לבעל חידושי הרי"ם מגור היו 13 ילדים וכולם רח"ל מתו בחייו. בכל האסונות עמד בעוז ולא הוריד אף דמעה אחת מעיניו. אמר: ה' נתן ו-ה' לקח. אבל כשמת הילד האחרון, לא יכול היה עוד להתאפק ובכה מרה. שאל אותו אחד ממקורביו: מדוע עד עכשיו הבלגת על רגשותיך ואילו הפעם לא? ענה: על זה אני בוכה, שלא אוכל לקיים עוד את מצוות "ושננתם".

"כל המצוה אשר אנכי מצוך היום תשמרון לעשות

למען תחיון": כתב רש"י: אם התחלת במצוה גמור אותה, שאין המצוה נקראת אלא על שם גומרה. שנאמר "ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל ממצרים קברו בשכם",

והלא משה לבדו נתעסק להעלותם? אלא לפי שלא הספיק לגומרה וגמורה ישראל, נקראת על שמה. הקשו המפרשים: חכמינו ז"ל אומרים (קידושין מ:). חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשה, מעלה עליו הכתוב כאילו עשה. אם כן מדוע אדם שהתחיל במצוה ולא גמרה יפסיד שכרו?

ותירצו: דאין הכוונה שמפסיד שכרו ח"ו, ודאי שאת שכרו עבור אשר טרח יקבל, אלא מפסיד שהמצוה "אינה נקראת" על שמו, אלא על שם מי שגמר המצוה. ומעלה גדולה יש להכתב בתורה על מעשה טוב, שהרי כל פעם שיקראו בתורה מעשה זה, יש לאותו אדם נחת רוח, שעל ידו לומדים לעשות כך כל הדורות הבאים.

"וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו ה'

אלקין מיסר": לשון הפסוק אינו מובן, שהיה לו לומר 'כאשר ייסר אב את בנו?' ונראה לומר, כי אמנם נכון שהאב מרחם יותר על בנו מאיש אחר, אך למעשה אם נתבונן בדבר, הלא האב אינו מתכוון תמיד דווקא לטובת הבן, כי אם גם לטובת עצמו; באופן גם על-פי שיקולים חיצוניים, שלא יתבזה על ידי שיגדל בן רע מעללים, שלא יהיה לו חס ושלום "בן מביש ומחפיר" (משלי יט, כו).

לעומת זאת, אדם זר שמגדל ילד ומפרנס אותו, כשהוא מחנך ומייסר את "בנו" המאומץ זה, הרי בוודאי מתכוון אך ורק לטובתו של הבן בלבד, שהרי גם במקרה שהחניך לא ילך בדרך הישר לו מכך, ואין לו חרפה כמו לאביו מולידו.

אף הייסורים שמביא עלינו הקב"ה, ידמו לייסורים שמייסר איש את בנו המאומץ, שנועדו אך ורק לטובת הבן בלבד, בלי שום טובת הנאה לאבא עצמו. ולכן דקדק הכתוב בלשונם 'כאשר ייסר איש את בנו ה' אלקין מיסר', אך ורק טובתך האישית נוגעת לקב"ה, בלי שום תערובת של שיקולים אחרים חס ושלום. (בן איש חי - דרושים)

"ולמדתם אותם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך

ובלכתך בדרך ובשכנך ובקומך": נאמר בגמרא לגבי שימוש תלמידי חכמים "גדול שימושה יותר מלימודה". אמר ה"חזון איש" שהדבר נכון גם לגבי ההורים שהתנהגותם של ההורים משפיע על הילדים יותר ממה ששומעים מהם דברי מוסר.

איך נוכל ללמד את בנינו לדבר בדברי תורה, זה אפשרי על ידי שיראו איך אתה מתנהג "בשבתך בביתך", איך אתה מתנהג "בלכתך בדרך", איך אתה מתנהג "בשכנך ובקומך".

מספרים שפעם שאל צדיק אחד את חברו מדוע לא אומר מוסר לחסידיו, ענה לו חברו, אני אוכל יחד אתם, ואם אוכלים כמו שיהודי צריך לאכול אז שאר העניינים הרוחניים גם כן מסתדרים..

"ואתפלל אל ה'": בספר "ניצוצות" מופיע סיפור נפלא: מספרים על אברך לא צעיר שיום אחד ניצב בחדרו של "הסטייפלר", רבי יעקב ישראל קנייבסקי זצ"ל.

ליבו של האברך דפק בחוזקה בעת שהניח את הפתק על השולחן, אך הסטייפלר היה שקוע בלימודו ולא הבחין באברך הניצב מולו... לאחר זמן מה הרים הצדיק את עיניו מן הספר. הגיש לו האברך את הפתקה, והסטייפלר קרא את סיפורו העצוב של האיש, שלא זכה עד כה לילדים, הסטייפלר הביט על האברך ואמר: "ה' יעזור לך, יהי רצון שתזכה לזרע של קיימא, דור ישרים יבורך..." אולם האברך לא היה שבע רצון מהברכה, זה שנים אחדות שהוא מתדפק על דלתותיהם של גדולי ישראל וזוכה לברכותיהם, אך עדיין לא התקיימו הברכות. הפעם אין הוא מוכן להסתפק בברכה - הוא רוצה הבטחה! הן כבר זכה בעבר לברכותיו של הסטייפלר...

הפעם מבקש הוא הבטחה מפורשת שיזכה לילדים! לכן לאחר ששמע את ברכת הצדיק לא עזב אפוא את החדר. הוא נטל את עטו לידו, וברטט רשם על פתק את המילה "הבטחה!" כאומר - הוא לא יעזוב את המקום ללא הבטחה!

"וכי מי אני שאבטיח?" התחלחל הצדיק בענוותנותו כי רבה, ובמילים רבות החל להסביר לאיש כי אין טעם בהמתנתו במקום - הוא הסטייפלר לא יבטיח. אך האברך, כשדמעות בעיניו ונפשו מרה לא עזב את המקום.

הצדיק חזר שוב ושוב על דבריו. אך האיש במר נפשו עודנו עומד על מקומו, מסרב לעזוב את החדר ללא ההבטחה המיוחלת.

כיון שכך, שב הצדיק אל תלמודו ושקע בלימוד... עבר זמן מה, הצדיק נשא עיניו מן הספר - והנה, האברך עודנו ניצב על מקומו.

מה רצונך? מדוע אינך עוזב את החדר? ביקש הצדיק לדעת. "הבטחה!" חוזרת ונשנית - תחינתו של האברך.

"אין הבטחות!" רוגז מתגנב לקולו של הצדיק, אינני יכול לתת הבטחות! אך האברך אינו מוותר. הוא נשאר בחדר ממתין - אולי בכל זאת יצליח לקבל הבטחה...

נוכח הצדיק כי האברך שלמולו אינו מוכן לוותר, ועל כן הסיט את כסאו ופנה להמשיך בתלמודו. האברך מר הנפש העז לפסוע בחדר ונעמד מול פניו של הצדיק. הסטייפלר הבין כי לא יוכל להמשיך ללמוד בשלוחה בעוד האיש ניצב מולו, ועל כן הרים קולו בצעקה: "צא מהר מביתי והנח לי ללמוד, וה' יעזור לך ובקרוב תיפקד בזרע של קיימא!" הסטייפלר צעק כה חזק עד כי קולו נשמע אף מחוץ לכותלי החדר, אך צעקה זו "הבריחה" את האברך מן החדר - שהרי עתה היתה בידו הבטחה מפורשת כי יפקד בזרע של קיימא...

חלפה שנה ושוב הופיע אותו אברך בביתו של הצדיק. הפעם קרנו פניו מאושר עת הודיע לצדיק על ברית המילה שעורך לבנו בכורו, וביקש בכל לשון של בקשה לכבד את הצדיק בסנדקאות. בניגוד למנהגו באותו זמן - הסכים הסטייפלר להיות הסנדק בברית המילה. הזמנת הסטייפלר להיות סנדק בברית עוררה את פליאתו של הסב המאושר, הלא הוא אבי האם. הלה, למדן גדול וחשוב, מבני ליטא, אשר לא היה רגיל לשמוע מופתים. "מדוע מכבד אתה את מרן בסנדקאות ולא אותי, את הסב?" שאל את חתנו.

"הן בזכות הבטחתו של הסטייפלר זכינו לבן", השיב האב בשמץ של התנצלות. חיוך של ביטול הסתמן על שפתיו של הסב. "לא יתכן! אני עוד אברר את הסיפור לאמיתו!" ואכן בזמן הברית, פנה הסב אל הצדיק ושאל: "האם כבוד תורתו הבטיח לחתני כי יזכה לבן? האם כך היו דברים כהווייתם?"

הצדיק חייך לסב וסיפר: "באותו יום בו ניסה חתנך לבקש ממני הבטחה שיזכה להיפקד בבנים - ברכתי אותו בברכת הדיוט, ופטרתי לשלום. אך הוא סרב לעזוב את חדרו, ואף כשפניתי ללמוד - עמד והמתין, וכשראה כי איני נותן דעתי עליו - התייצב מולו. מראה האברך השבור והרצון, הפריעני מלימודי. אך, מי אני שאתן לו הבטחה? אולם, הוא הוסיף לעמוד על שלו, עד שנאלצתי להרים קולי ולגרשו מביתי. חשבתי לעצמי: כיצד אגרש אותו מבלי לשבור את רוחו כליל? על כן נאלצתי לגרש אותו בלשון הבטחה... וכשהוא הלך זכיתי ללמוד עד הערב.

הגיע הלילה, ובטרם עליתי על יצועי, כשנזכרתי באשר אירע לי היום - נחרדתי: שמא חשב האברך כי הבטחתי לו והוא יסמוך על דברי ויצפה?? - דאגתי. והנה נכנס לחדר בני ר' חיים. שחתי באזניו את מועקת נפשי, ולבני היתה עצה: "יאמר נא אבא כמה פרקי תהלים, ישטח תפילתו לפני בורא העולם, שיפקוד את האברך בזרע של קיימא".

"עצתו של בני נשאה חן בעיני. נטלתי איפוא ספר תהלים והחלתי קורא בו, ומכיוון שאינני רגיל להרבות באמירת תהלים סיימתי את הספר רק עם אור הבוקר..."

"אכן", פנה הסטייפלר אל הסב, "לא היה כאן כל מופת, חלילה... השערים נבקעו בזכות התפילה, אבל דע לך שגם אילו אתה היית עושה כן - היה הילד נולד..."

האזין הסב לסיפורו של הצדיק, "כן, כן, אין כאן מופת... אילו אני הייתי עושה זאת - היה הילד נולד??..."

אך בעצם, אמר הסב, חוץ ממופת הישועה יש כאן מופת אחר מופת גדול ונורא: שיהודי יכול לשבת ולומר את כל ספר התהלים במשך כל הלילה עבור אדם זר, כלום אין זה מופת גדול?

קדמי ביטוחים

ר' קדמי בציון רבי לוי יצחק אבא של הרבי

**המרכז הארצי
סדר תיק ביטוח**

חיים. פנסיה. משכנתא

**תאונות אישיות. אובדן כושר עבודה
מחלות קשות. בריאות. סיעוד.**

5 דקמ אלף אלף ואקמליס פיזוט

2770 * מתקשרים ומרוויחים...

**לע"נ: ר' משה בר גימול,
מרת רחמה בת ביחה,
ר'אברהם נתניהו בר אסתר
רוזה וניסים בני רחמה ז"ל**

**לעילוי נשמת
קלוד מכלוף בן חסיבה
מיכל בת רינה
ז'קלין בת ממו ז"ל**

**לעילוי נשמת
ר' יצחק ונונו בן ממו
ראובן פרץ בן שמחה
רחל בת זהבה ז"ל**

**לרפואה והצלחת
אראלה בת לילי
אריאב בן שרה**

**לרפואה והצלחת
אליס ונונו בת קמרה
יונה בת אסתר**

**לרפואה והצלחת
אהרון רונן בן אליס
ויצחק ונונו ומשפחתו**